

Aan de staatssecretaris van
Infrastructuur en Waterstaat
Mr. drs. A.W.H. Bertram
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

DATUM 29 april 2026
KENMERK CGM/260429-01
ONDERWERP Advies inperkingsmaatregelen zeven voermijtsoorten

Geachte mevrouw Bertram,

Naar aanleiding van een in opdracht van de COGEM uitgevoerd onderzoek naar de aanwezigheid van voermijten in biologische bestrijdingsproducten, heeft de COGEM het volgende advies opgesteld. Tevens bieden we u het betreffende onderzoeksrapport aan.

Samenvatting:

In 2025 heeft de COGEM-advies uitgebracht over inperkingsmaatregelen bij het gebruik van biologische bestrijders in PKb-I kassen met genetisch gemodificeerde (gg-) planten. Daar werd gesignaleerd dat in producten met roofmijten ook zogenaamde voermijten aanwezig zijn die als voer dienen voor de roofmijten. Omdat niet duidelijk was of voermijten een risico vormen voor de verspreiding van stuifmeel wanneer zij in een kas met gg-planten worden ingezet, heeft de COGEM onderzoek laten doen naar de aanwezigheid van voermijtsoorten in producten met roofmijten.

Het rapport "Presence and biology of astigmatid mite species in biological control products with predatory mites on the Dutch market" identificeert zeven voermijtsoorten die in roofmijt-producten voorkomen. Over de voermijt *Carpoglyphus lactis* heeft de COGEM eerder al geadviseerd dat er geen aanvullende inperkingsmaatregelen nodig zijn. De COGEM concludeert dat voor vijf voermijtsoorten (*Tyrolichus casei*, *Suidasia pontifica*, *Lepidoglyphus destructor*, *Acarus siro* en *Thyreophagus entomophagus*) eveneens geen aanvullende inperkingsmaatregelen nodig zijn, omdat het risico op verspreiding van gg-stuifmeel verwaarloosbaar klein is. De aanwezigheid van de voermijt *Tyrophagus putrescentiae* vormt echter wel een potentieel risico voor verspreiding. De COGEM adviseert daarom aanvullende inperkingsmaatregelen te nemen indien deze soort in kassen met gg-planten geïntroduceerd wordt.

De door de COGEM gehanteerde overwegingen en het hieruit voortvloeiende advies treft u hierbij aan als bijlage.

Hoogachtend,

Prof. dr. ing. Sybe Schaap
Voorzitter COGEM

c.c.

- Drs. Y. de Keulenaar, Hoofd Bureau ggo
- Ministerie van IenW, Directie Omgevingsveiligheid en milieurisico's, DG Milieu en Internationaal

Advies Inperkingsmaatregelen voor zeven voermijtsoorten in kassen met gg-planten

COGEM-advies CGM/260429-01

1. Inleiding

In Pkb-I kassen en PC-I kweekcellen, waar onderzoek wordt uitgevoerd met genetisch gemodificeerde (gg-) planten, mogen ongedierte en vliegende insecten die geen onderdeel uitmaken van het experiment, niet aanwezig zijn. Dit is vastgelegd in de 'Regeling genetisch gemodificeerde organismen' (Regeling ggo, Bijlage 9, artikel 9.1.2.1.2h en 9.1.3.2.2h).^{1,2} In sommige gevallen kan het echter wenselijk zijn om biologische bestrijders in te zetten om onbedoeld aanwezige plaaginsecten te bestrijden. Eerder heeft de COGEM een algemeen advies uitgebracht, waarin specifieke inperkingsmaatregelen worden geadviseerd op basis van de eigenschappen van de betreffende insecten.³

Bij het opstellen van dat advies is naar voren gekomen dat bij producten met roofmijten vaak ook voermijten worden meegeleverd. De aanwezigheid en soortspecificatie van deze voermijten wordt echter niet altijd op de verpakking vermeld. Om in kaart te brengen welke voermijten gebruikt worden en of deze een risico kunnen vormen, heeft de COGEM een onderzoek laten uitvoeren. In het resulterende onderzoeksrapport, '[Presence and biology of astigmatid mite species in biological control products with predatory mites on the Dutch market](#)', zijn de meest voorkomende voermijten geïdentificeerd en zijn eigenschappen die van belang zijn voor de verspreiding van stuifmeel geïventariseerd.⁴

Naar aanleiding van de bevindingen in het onderzoeksrapport wordt in dit advies ingegaan op de opname in de Regeling ggo, en de benodigde inperkingsmaatregelen, voor de volgende soorten: *Tyrolichus casei*, *Suidasia pontifica*, *Lepidoglyphus destructor*, *Acarus siro*, *Thyreophagus entomophagus* en *Tyrophagus putrescentiae*. In het onderzoeksrapport is ook *Carpoglyphus lactis* geïdentificeerd als voermijtsoort, maar omdat de COGEM hierover reeds heeft geadviseerd,⁵ wordt deze in het onderhavige advies buiten beschouwing gelaten.

2. Eerder COGEM-advies

De COGEM heeft in het verleden verscheidene keren geadviseerd over de inzet van specifieke biologische bestrijders in PKb-I kassen en PC-I kweekcellen,^{5,6,7,8,9,10,11} waaronder de voermijt *C. lactis*. Voor *C. lactis* zijn geen inperkingsmaatregelen geadviseerd, omdat deze voermijt niet in contact komt met stuifmeel.⁵

De COGEM heeft verder generieke inperkingsmaatregelen opgesteld bij gebruik van geledpotige biologische bestrijders.³ Hierin worden inperkingsmaatregelen voorgeschreven aan de hand van drie eigenschappen van de biologische bestrijder: of zij in contact komen met stuifmeel, hun formaat en vliegcapaciteit.

3. Onderzoeksproject naar de inventarisatie van voermijten

Voermijten zijn mijten uit de infraorde Astigmatina die worden gebruikt in combinatie met roofmijten bij biologische bestrijding. Van deze soorten zijn er zeven vrijgesteld in de Omgevingsregeling (bijlage VIIb, artikel 4.30).¹² Dit betekent dat deze soorten zonder omgevingsvergunning uitgezet kunnen worden en dat er niet op verpakkingen vermeld hoeft te worden dat ze meegeleverd worden. Dit maakt het risico groter dat deze soorten in kassen en kweekcellen ingezet worden, zonder dat de gebruiker weet dat er, en welke, voermijten aanwezig zijn.

In het onderzoek naar de inventarisatie van voermijten in producten van biologische bestrijders zijn op basis van DNA-analyse en morfologisch onderzoek vijftien Nederlandse roofmijtproducten onderzocht om te identificeren welke voermijten aanwezig zijn. Er zijn geen soorten gevonden buiten de zeven vrijgestelde mijten.

Afhankelijk van hun eigenschappen kunnen voermijten een risico vormen voor de verspreiding van stuifmeel wanneer zij in een kas met gg-planten worden ingezet. In het onderzoeksrapport is een uitgebreide literatuurstudie gedaan naar de eigenschappen van de zeven geïdentificeerde soorten. De biologische en ecologische eigenschappen van deze voermijten zijn uiteengezet in Appendix 2 van het onderzoeksrapport.⁴

4. Overwegingen van de COGEM bij het onderzoeksrapport

De COGEM is van oordeel dat het onderzoeksrapport een waardevolle en gedetailleerde bijdrage levert aan de kennis over de aanwezigheid en eigenschappen van voermijten in commerciële roofmijtproducten. Dankzij dit overzicht is het duidelijk welke soorten het meest waarschijnlijk zijn om als voermijt voor te komen in biologische bestrijdingsproducten. En of deze een risico voor de verspreiding van gg-stuifmeel zijn.

4.1 Geen inperkingsmaatregelen nodig voor zes voermijtsoorten

In het generieke COGEM-advies over biologische bestrijders zijn de benodigde inperkingsmaatregelen bepaald aan de hand van verschillende eigenschappen van de geleedpotigen.³ Als belangrijkste eigenschap is contact met stuifmeel aangemerkt. Soorten die niet in contact komen met stuifmeel, vormen geen risico voor de verspreiding. Van zes in het onderzoek geïdentificeerde mijtsoorten is de COGEM van oordeel dat de kans dat deze in contact komen met stuifmeel, en vervolgens buiten de kas bloemen van een kruisbare verwant bezoeken, verwaarloosbaar klein is. Derhalve is de COGEM van oordeel dat voor de soorten *T. casei*, *S. pontifica*, *L. destructor*, *A. siro* en *T. entomophagus* geen inperkingsmaatregelen bij gebruik in PKb-I kassen of PC-I kweekcellen noodzakelijk zijn. Over *C. lactis* heeft de COGEM eerder al geadviseerd dat er geen inperkingsmaatregelen nodig zijn.⁵

4.2 Eigenschappen van *Tyrophagus putrescentiae* en de benodigde inperkingsmaatregelen

Met betrekking tot *T. putrescentiae* is de COGEM van oordeel dat aanvullende inperkingsmaatregelen wél noodzakelijk zijn. De biologische karakteristieken van de soort die aanleiding geven voor het nemen van inperkingsmaatregelen, zijn hieronder uiteengezet.

Tyrophagus putrescentiae (Schrank, 1781),¹³ ook wel bekend als de Roze champignonstromijt of schimmelmijt, is voornamelijk fungivoor maar komt ook voor op opgeslagen voedingsmiddelen, zoals gedroogd fruit, granen, meel, oliehoudende zaden, kaas, ham en dierlijke producten. De aanwezigheid van de soort is gerapporteerd in meer dan 140 verschillende producten. Daarnaast komt *T. putrescentiae* voor in de bodem, hooi en graslanden.⁴ De soort is beperkt in zijn actieve verspreiding, maar kan zich

wel verspreiden via foresie, waardoor verspreiding via bijvoorbeeld biologische bestrijders, bestuivers of mensen kan optreden.⁴

Tyrophagus putrescentiae laat in sommige gevallen een sterke populatiegroei in een korte tijd zien. In deze situatie kan er een plaag gevormd worden op de plant. Hierbij kan er schade aangericht worden aan gewassen, vooral bij hoge luchtvochtigheid, waarbij met name jonge bladeren, groeipunten en bloemknoppen worden aangetast.^{14,15,16,17} Het is in deze situatie waarschijnlijk dat de mijten ook met het stuifmeel in aanraking komen. Bij verspreiding uit de kas of plantencel is niet uit te sluiten dat bloemen van een kruisbare soort worden bezocht waarna kruisbestuiving zou kunnen optreden.

Daarom is de COGEM van oordeel dat bij aanwezigheid van *T. putrescentiae* inperkingsmaatregelen genomen moeten worden die geschikt zijn voor geleedpotige die in contact komen met stuifmeel (a – d) en voor ‘kleine’ geleedpotigen (g – i), zoals beschreven in het generieke advies voor inperkingsmaatregelen bij het gebruik van geleedpotige biologische bestrijders in PKb-I kassen:³

Deze aanvullende maatregelen voor *T. putrescentiae* zijn:

- a) Na afloop van de experimenten wordt de mijt afgedood;
- b) De deuren van de voorruimte en van de kas worden niet gelijktijdig geopend;
- c) Er wordt witte werkkleding zonder zakken aan de buitenkant gedragen, die na afloop van de werkzaamheden in de voorruimte van de kas wordt achtergelaten;
- d) De deur van de kas heeft aan de onderzijde veegborstels.
- g) Overschoenen worden gedragen die achtergelaten worden in de kas;
- h) Kieren en naden van de kas worden afgedicht.
- i) In de sponning van de deur zijn aan de zij- en bovenkant tochtstrippen aangebracht.

5. Conclusie en advies

De COGEM adviseert om de betreffende zeven voermijtsoorten op te nemen in de Regeling ggo, bijlage 9.1.3.2.3.4 (PKb-I) en 9.1.2.1.3.5. (PC-I). De COGEM is van oordeel dat voor zes van de geïdentificeerde soorten geen aanvullende inperkingsmaatregelen nodig zijn bij toepassing in PKb-I kassen en dat deze eveneens gebruikt kunnen worden in PC-I kweekcellen. De COGEM adviseert voor *T. putrescentiae* de hierboven genoemde inperkingsmaatregelen te hanteren. In Tabel 1 worden de inperkingsmaatregelen per soort samengevat.

Tabel 1. Overzicht inperkingsmaatregelen bij verschillende voermijsoorten.

Orde	Familie	Soortnaam	Komt in contact met stuifmeel	Vliegcapaciteit	Formaat	Benodigde maatregelen
Sarcoptiformes	Glycyphagidae	<i>Lepidoglyphus destructor</i> (Schrank, 1781)	nee	passieve vlieger	klein	-
	Suidasiidae	<i>Suidasia pontifica</i> (Oudemans, 1905)	nee	passieve vlieger	klein	-
	Carpoglyphidae	<i>Carpoglyphus lactis</i> (Linnaeus, 1767)	nee	passieve vlieger	klein	-
	Acaridae	<i>Tyrolichus casei</i> (Oudemans, 1910)	nee	passieve vlieger	klein	-
		<i>Acarus siro</i> (Linnaeus, 1758)	nee	passieve vlieger	klein	-
		<i>Thyreophagus entomophagus</i> (Laboulbène & robin, 1862)	nee	passieve vlieger	klein	-
		<i>Tyrophagus putrescentiae</i> (Schrank, 1781)	ja	passieve vlieger	klein	a,b,c,d,g,h,i

Referenties

- Regeling genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013. Bijlage 9 <https://wetten.overheid.nl/BWBR0035072/2026-04-01#Bijlage9> (bezocht op: 22-04-2026)
- Regeling genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013. <https://wetten.overheid.nl/BWBR0035072/2022-07-01> (bezocht op: 22-04-2026)
- COGEM (2025). Advies Generieke inperkingsmaatregelen bij gebruik van geleedpotige biologische bestrijders in PKb-I kassen. COGEM-advies CGM/250311-02
- Sewkaransing D et al. (2026). Presence and biology of astigmatid mite species in biological control products with predatory mites on the Dutch market. COGEM-onderzoeksrapport CGM 2026-01
- COGEM (2022). Inperking van biologische bestrijders in PKb-I kassen en PC-I kweekcellen, in associatie met bloeiende genetisch gemodificeerde planten – (Roof)mijten. COGEM-advies CGM/220718-02
- COGEM (2020). Inperking van biologische bestrijders in PKb-I kassen met bloeiende genetisch gemodificeerde planten. COGEM-advies CGM/200430-01
- COGEM (2022). Inperking van biologische bestrijders in PKb-I kassen en PC-I kweekcellen, in associatie met bloeiende genetisch gemodificeerde planten – Galmuggen. COGEM-advies CGM/220718-03
- COGEM (2022). Inperking van biologische bestrijders in PKb-I kassen en PC-I kweekcellen, in associatie met bloeiende genetisch gemodificeerde planten – Roofwantsen. COGEM-advies CGM/220718-04
- COGEM (2022). Inperking van biologische bestrijders in PKb-I kassen en PC-I kweekcellen, in associatie met bloeiende genetisch gemodificeerde planten – Sluipwespen. COGEM-advies CGM/220718-05
- COGEM (2022). Inperking van biologische bestrijders in PKb-I kassen en PC-I kweekcellen, in associatie met bloeiende genetisch gemodificeerde planten – Nematoden en microbiële preparaten. COGEM-advies CGM/220718-01
- COGEM (2024). Inperkingsmaatregelen voor drie biologische bestrijders in PKb-I kassen: *Chrysoperla carnea*, *Franklinothrips vespiformis* en *Cryptolaemus montrouzieri*. COGEM-advies CGM/240224-01
- Omgevingsregeling. Bijlage VIIb <https://wetten.overheid.nl/BWBR0045528/2026-04-01#BijlageVIIb> (bezocht op: 22-04-2026)
- Nederlands soortenregister - Tyrophagus putrescentiae https://www.nederlandsesoorten.nl/linnaeus_ng/app/views/species/nsr_taxon.php?id=178376 (bezocht 22-4-2026)
- Hiroshi N (1991). Studies on acarid mites (Acari, Astigmata) damaging vegetable plants. 2. Damage to vegetable seedlings. Jpn. J. Appl. Entomol. Zool. 35: 303-309
- Michalczyk-Wetula D et al. (2021). *Tyrophagus putrescentiae* (Sarcoptiformes: Acaridae) in the in vitro cultures of slime molds (Mycetozoa): accident, contamination, or interaction? Exp. Appl. Acarol. 84: 445-458

16. Buxton J (2009). The biology and control of mites in pot and bedding plants. H. D. Company (Ed.), (pp. 12): Bradbourne House East Malling, Kent
17. Zhang Z (2003). Chapter 8 - Acarid Mites. In Mites of greenhouses: identification, biology and control (pp. 244) CABI Publishing